

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Tabhair faoi deara: Tá leas ginearálta ag an Rialálaí Carthanas i gcomhlíonadh a ndualgas ag iontaobhaithe carthanas a chur chun cinn i rialú agus bainistiú carthanas, ar dualgais iad a eascraíonn as alt 14(1)(b) den Acht Carthanas 2009. Níl sa doiciméad seo ach uirlis faisnéise a bhfuil mar aidhm léi cabhrú le hiontaobhaithe carthanas an Cód Rialachais do Charthanais a chur chun feidhme agus an Fhoirm um Chomhlíonadh a Thaifeadadh a chomhlánú. Níor cheart an doiciméad seo a úsáid in ionad comhairle ghairmiúil a fháil. Ní thugtar liosta uileghabhálach ann de ghníomhartha féideartha nó d'fhianaise fhéideartha agus is gá d'iontaobhaithe carthanas tuiscint a bheith acu ar na dlíthe, na ceanglais rialála agus na caighdeáin rialachais uile a bhfuil feidhm acu maidir lena gcarthanas. Tá an doiciméad seo le húsáid chun críocha treorach amháin agus ba cheart d'eagraíochtaí a bhFoirm um Chomhlíonadh a Thaifeadadh féin a chomhlánú.

Séanadh Dlíthiúil:

Tá an doiciméad seo á eisiúint ag an Rialálaí Carthanas faoi alt 14(1)(i) den Acht Carthanas 2009 ar mhaithe le feabhas ar riaradh agus bainistiú eagraíochtaí carthanúla a spreagadh agus a éascú. Níl an doiciméad seo ina ráiteas críochnúil, agus níl sé deartha chun a bheith ina ráiteas críochnúil, ar an dlí. Ní thugtar aon chomhairle dlí ann ach oiread. Níor cheart an doiciméad seo a úsáid in ionad comhairle ghairmiúil ó fhoinsé atá cáilithe go cuí. Molann an Rialálaí Carthanas d'iontaobhaithe carthanas a ndoiciméad rialaithe a léamh agus a gcomhairle dlí neamhspleách féin a fháil nuair is gá. Ní ghlacann an Rialálaí Carthanas le freagracht ná dliteanas ar bith as aon earráidí, mhíchruinneas nó easnaimh sa doiciméad seo.

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

I gcás nach bhfuil feidhm ag caighdeán ar leith maidir le do charthanas - mínigh cén fáth.

Gníomh: Pléann agus doiciméadaíonn na hiontaobhaithe carthanais na cúiseanna nach gcuireann siad caighdeáin áirithe i bhfeidhm agus déanann siad athbhreithniú rialta air sin ag a gcuid cruinnithe.

Fianaise: Miontuairiscí Ábhartha ar Chruinnithe.

SAMPLACH

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 1: Cuspóir carthanúil a chur ar aghaidh **CROÍCHAIGHDEÁIN**

1.1 Bí soiléir faoi chuspóir do charthanais agus bí in ann é sin a mhíniú i dtéarmaí simplí d'aon duine a fhiafraíonn faoi.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Phléigh an bord iontaobhaithe clásal cuspóra an charthanais (príomhchuspóir an charthanais), mar atá leagtha amach i leabhar rialacha an charthanais féin, agus tuigeann an bord iontaobhaithe iad. (féach ‘Cad is Carthanais ann’ chun treoir a fháil)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Leabhar rialacha nó doiciméad rialaithe atá cothrom le dáta
Tá ár gcuspóir carthanúil agus ár n-aidhmeanna carthanúla luaite go soiléir ar ár suíomh Gréasáin.	An leathanach ar an suíomh Gréasáin

1.2 Breithnigh cé acu a thagann nó nach dtagann aon leas príobháideach chun cinn ([féach an ghluais](#)). Más amhlaidh go dtagann leas príobháideach chun cinn, breithnigh cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh go bhfuil sé réasúnach agus riachtanach don leas pobail a sholáthraíonn do charthanais agus go bhfuil sé coimhdeach leis an leas pobail sin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Phléigh na hiontaobhaithe carthanais an dóigh a bhféadfadh leas príobháideach teacht chun cinn agus an dóigh ar féidir a chinntiú go bhfuil aon leas príobháideach a thagann chun cinn riachtanach agus réasúnach don leas pobail agus go bhfuil sé coimhdeach leis. (féach ‘Cad is Carthanais ann’ chun treoir a fháil)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]
Tuigeann na hiontaobhaithe carthanais na speansais a fhéadfar a éileamh agus tuigeann siad go bhfuil na speansais sin ar aon dul leis na rátaí atá i bhfeidhm sa tseirbhís phoiblí (i.e. ar aon dul le rátaí na gCoimisinéirí Ioncaim).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas Ceadaithe Taistil agus Cothaithe
Faightear trí luachan ar a laghad nuair a bhíonn earraí agus seirbhísí á gceannach.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas Ceadaithe Soláthair

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

- 1.3 Comhaontaigh plean indéanta don chéad bhliain eile ar a laghad, ar plean é ina leagfar amach na nithe a dhéanfaidh tú chun do chuspóir a chur ar aghaidh agus ina mbuiséadófar do na nithe sin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Comhaontaíodh na gníomhartha atá beartaithe againn agus ár mbuiséad don bhliain seo chugainn (féach an ‘Treoirnóta maidir le Pleanáil’ , an ‘Plean bliantúil teimpléadach’ agus an ‘Buiséad bliantúil teimpléadach’ ón Rialálaí Carthanas).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Plean Bliantúil Doiciméadaithe agus Buiséad Bliantúil Doiciméadaithe

- 1.4 Déan deimhin de go bhfuil ag do charthanas na hacmhainní a theastaíonn uaidh chun na gníomhaíochtaí atá beartaithe agat a chur i gcrích. Mura bhfuil na hacmhainní a theastaíonn agat, beidh ort a thaispeáint conas a gheobhaidh tú na hacmhainní sin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Comhaontaíodh na gníomhartha atá beartaithe againn agus ár mbuiséad don bhliain seo chugainn (féach an ‘Treoirnóta maidir le Pleanáil’ , an ‘Plean bliantúil teimpléadach’ agus an ‘Buiséad bliantúil teimpléadach’ ón Rialálaí Carthanas).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Plean Bliantúil Doiciméadaithe agus Buiséad Bliantúil Doiciméadaithe

- 1.5 Ó am go chéile, athbhreithnigh na nithe atá á ndéanamh agat chun deimhin a dhéanamh de go bhfuil tú fós:
- ag gníomhú ar aon dul le cuspóir do charthanais; agus
 - ag soláthar leas pobail.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Déantar athbhreithniú bliantúil ar ghníomhaíochtaí na heagraíochta chun a chinntiú go bhfuil siad ar aon dul leis na cuspóirí/na haidhmeanna atá leagtha amach inár leabhar rialacha (doiciméad rialaithe).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]
Déantar athbhreithniú rialta ag cruinnithe boird/iontaobhaithe ar fheidhmíocht in aghaidh an phlean agus na mbuiséad gaolmhar.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAI BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 1: Cuspóir carthanúil a chur ar aghaidh CAIGHDEÁIN BHREISE

1.6 Forbair plan straitéiseach do charthanais agus a phleananna oibriúcháin gaolmhara.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanais

1.7 Déan deimhin de go bhfuil córas cuí i bhfeidhm chun na nithe seo a leanas a dhéanamh:

- faireachán a dhéanamh ar an dul chun cinn atá á dhéanamh ar do phleananna; agus
- meastóireacht a dhéanamh ar a éifeachtaí atá obair do charthanais.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanais

1.8 Ó am go chéile, breithnigh na buntáistí agus na míbhuntáistí a bhaineann le hobair i gcomhpháirt le carthanais eile, lena n-áirítear iad sin a bhaineann leis an gcarthanais a chumasc nó a dhíscaoileadh (a fhoirceannadh).

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanais

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 2: Iompar le hIonracas **CROÍCHAIGHDEÁIN**

2.1 Comhaontaigh na bunluachanna atá tábhachtach do do charthanas agus poibligh na luachanna sin ionas go dtuigfidh gach duine lena mbaineann an bealach inar cheart nithe a dhéanamh agus an bealach inar cheart do gach duine iad féin a iompar.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Phléigh agus chomhaontaigh na hiontaobhaithe carthanais na bunluachanna atá tábhachtach dár gcarthanas.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó ráiteas comhaontaithe físe, misin agus luachanna.

2.2 Cinn conas a dhéileálfaidh tú le coinbhleachtaí leasa agus le coinbhleachtaí dílseachta. Ba cheart duit a chinneadh freisin conas a chloífidh tú leis na treoirlínte ón Rialálaí Carthanas maidir leis an topaic seo.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Phléigh agus chomhaontaigh na hiontaobhaithe carthanais an dóigh a bhféadfadh coinbhleachtaí leasa teacht chun cinn agus conas iad a bhainistiú. (féach an Treoir ón Rialálaí Carthanas maidir le ‘Coinbhleachtaí Leasa a Bhainistiú’, Aguisín A – Beartas Coinbhleachta Leasa, agus Aguisín B – Clár Leasanna Teimpléadach)	Meabhraíonn an Cathaoirleach do na comhaltaí boird/na hiontaobhaithe carthanais aon choibhleachtaí leasa a dhearbhuí i dtús gach cruinnithe agus luaitear i miontuairiscí gach cruinnithe cé acu a tháinig nó nár tháinig aon choibhleachtaí chun cinn.

2.3 Bíodh cód iompair i bhfeidhm agat do do bhord, ar cód é atá sínithe ag gach iontaobhaí carthanais. Ní mór an caighdeán iompraíochta a bhfuiltear ag súil leis ó iontaobhaithe carthanais a leagan amach go soiléir sa chód iompair. Is é atá i gceist leis sin ná rúndacht a chothabháil agus na nithe atá le déanamh i ndáil leis na nithe seo a leanas:

- bronntanais agus fáilteachas; agus
- speansais as an bpóca.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Comhaontaíodh agus doiciméadaíodh Cód Iompair d'Iontaobhaithe Carthanais. (féach an treoir ón Rialálaí Carthanas maidir le ‘Cód Iompair d'Iontaobhaithe Carthanais’)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]
Síníonn gach iontaobhaí carthanais an Cód Iompair go foirmiúil agus cloíonn sé/sí leis.	Cód Iompair shínithe do na hiontaobhaithe carthanais uile

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 3: Daoine a Stiúradh **CROÍCHAIGHDEÁIN**

3.1 Bí soiléir faoin ról atá ag gach duine a oibríonn i do charthanas agus le do charthanas ar bhonn deonach agus ar bhonn íoctha araon.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Tá feidhmeanna sonracha sannta do phríomhoifigigh ar an mbord amhail an Cathaoirleach agus an Rúnaí, ar feidhmeanna iad atá doiciméadaithe agus tuigte go soiléir. (féach an treoir ón Rialálaí Carthanas maidir le ‘Ról an Chathaoirleach’ agus ‘Ról an Rúnaí’).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Cur síos ceadaithe ar na ról atá ag comhaltaí boird
Comhaontaítear agus doiciméadaítear freagrachtaí na bpríomhoibrithe deonacha.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Cur síos ceadaithe ar na ról atá ag oibrithe deonacha

3.2 Déan deimhin de go bhfuil socruithe i bhfeidhm le haghaidh rannpháirtíocht éifeachtach aon oibrithe deonacha, lena n-áirítear na nithe atá le déanamh i gcás go dtagann aon fhadhbanna chun cinn.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Chomhaontaigh na hiontaobhaithe carthanais nósanna imeachta um earcaíocht oibrithe deonacha agus chomhaontaigh siad próiseas le haghaidh saincheisteanna/gearáin a tharraingt anuas agus le haghaidh déileáil leo	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas um Oibrithe Deonacha
Tionólaimid cruinniú le hoibrithe deonacha uair nó dhó in aghaidh na bliana, áit a n-aithnítear an rannchuidiú a dhéanann siad lenár gcarthanas agus ar féidir aon saincheisteanna a tharraingt anuas	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAI BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

3.3 Déan deimhin de go bhfuil socruithe i bhfeidhm lena gcomhlíontar an reachtaíocht fostaíochta do gach ball foirne íoctha, lena n-áirítear socruithe a bhaineann leis na nithe seo a leanas:

- earcaíocht; - N/B – tá an carthanas comhdhéanta d'oibrithe deonacha amháin agus níl aon fhostaithe aige
- oiliúint agus forbairt; - N/B – tá an carthanas comhdhéanta d'oibrithe deonacha amháin agus níl aon fhostaithe aige
- tacaíocht, maoirseacht agus breithmheas; - N/B – tá an carthanas comhdhéanta d'oibrithe deonacha amháin agus níl aon fhostaithe aige
- luach saothair (an t-airgead a íoctar as obair a dhéantar); agus briseadh. - N/B – tá an carthanas comhdhéanta d'oibrithe deonacha amháin agus níl aon fhostaithe aige

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B	Níl aon fhostaithe ag ár n-eagraíocht

3.4 Comhaontaigh beartais oibriúcháin, nuair is gá, chun treoir a thabhairt do na gníomhartha a dhéanann gach duine a bhfuil baint acu le do charthanas.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Chomhaontaigh/dhoiciméadaigh an bord iontaobhaithe na beartais oibriúcháin is gá chun treoir a thabhairt do na gníomhartha a dhéanann gach duine a bhfuil baint acu le hobair laethúil an charthanais.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó lámhleabhar beartas

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 3: Daoine a Stiúradh CAIGHDEÁIN BHREISE

3.5 Déan deimhin de go ndoiciméadaítear na ról atá acu seo a leanas agus na dualgais dhlíthiúla agus an fhreagracht tharmilgthe atá orthu ó thaobh cinnteoireachta de:

- na hiontaobhaithe carthanais aonair agus an bord ina iomláine;
- aon fhochoistí nó aon ghrúpaí oibre;
- baill foirne agus oibrithe deonacha.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

3.6 Déan deimhin de go bhfuil nósanna imeachta scríofa i bhfeidhm ina leagtar amach:

- conas a earcófar oibrithe deonacha, a thabharfar tacaíocht dóibh agus a dhéanfar maoirseacht orthu fad a bheidh siad ag obair i do charthanas; agus
- na coinníollacha faoina n-imeoidh oibrithe deonacha ó do charthanas.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

3.7 Cinn conas a fhorbróidh tú beartas oibriúcháin i do charthanas. Is gá duit a chinneadh freisin conas a dhéanfaidh na hiontaobhaithe carthanais deimhin de go gcuirfean an beartas i bhfeidhm agus go gcoinneofar cothrom le dáta é.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 4: Rialú a Fheidmiú **CROÍCHAIGHDEÁIN**

4.1 Cinn cé acu atá nó nach bhfuil foirm dhlíthiúil reatha do charthanais agus a dhoiciméad rialaithe oiriúnach don fheidhm. Déan athruithe, más gá, agus inis don Rialálaí Carthanais roimh ré go mbeidh athruithe á ndéanamh agat.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Ar bhonn rialta, amharctar arís ar ár leabhar rialacha (doiciméad rialaithe) chun a chinntiú go dtagann gníomhaíochtaí reatha faoi na cuspóirí sainithe agus go mbíonn cuspóir an charthanais fós ábhartha agus bailí.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Doiciméad rialaithe atá cothrom le dáta
Tuigeann na hiontaobhaithe carthanais foirm dhlíthiúil ár gcarthanais (cumann, cuideachta, etc.) agus is deimhin leo go bhfuil ár bhfoirm dhlíthiúil reatha ar an gceann is oiriúnaí dúinn, agus aird á tabhairt ar ár gcuspóir carthanúil, ar na gníomhaíochtaí atá beartaithe againn agus ar an dóigh a mbeartaímid na gníomhaíochtaí sin a chistiú (féach an doiciméad ‘Treoir maidir le carthanais a fhoirceannadh’ ón Rialálaí Carthanais)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]

4.2 Faigh amach cé na dlíthe agus na ceanglais rialála a bhaineann le do charthanais agus comhlíon na dlíthe agus na ceanglais sin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanais chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Tuigeann na hiontaobhaithe carthanais an creat dlíthiúil agus rialála atá i bhfeidhm dár gcarthanais agus is deimhin leo go gcomhlíonann ár gcarthanais na hoibleagáidí dlíthiúla, rialála agus conartha atá air agus aon cheanglais bhunreachtúla atá air (féach an ‘Nóta ginearálta ar cheanglais dlíthiúla agus rialála ‘eile’ ón Rialálaí Carthanais).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Liostaigh na dlíthe agus na rialacháin is infheidhme maidir le do charthanais (e.g. an tAcht Carthanais; Acht na gCuideachtaí; rialacháin ó na Coimisinéirí Ioncaim; an Rialachán Ginearálta maidir le Cosaint Sonraí; Grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána; etc.) Cóp de chomhairle dlí (má bhaineann)

4.3 Má chruinníonn do charthanais cistí ón bpobal, léigh na treoirínte ón Rialálaí Carthanais¹ maidir leis an topaic sin agus déan deimhin de go gcloíonn do charthanais leis na treoirínte a mhéid a bhaineann siad leis.

¹ Féach ‘Treoirínte d'Eagraíochtaí Carthanúla maidir le Cruinniú Airgid ón bPobal’ - atá ar fáil ó: <https://www.charitiesregulator.ie/media/1455/guidelines-for-charitable-organisations-on-fundraising-from-the-public-ga.pdf>

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D’OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Phléigh agus bhreithnigh an bord iontaobhaithe carthanais na ‘Treoirlínte d’Eagraíochtaí Carthanúla maidir le Cruinniú Airgid ón bPobal’ ón Rialálaí Carthanas. Tá an bord iontaobhaithe carthanais tiomanta do na prionsabail atá leagtha amach sna Treoirlínte a chomhlíonadh.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas/Nósanna Imeachta um Chruinniú Airgid

4.4 Déan deimhin de go bhfuil rialuithe airgeadais cuí i bhfeidhm agat chun airgead agus sócmhainní eile do charthanais a bhainistiú agus chun cuntas a thabhairt orthu.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Chomhaontaíomar rialuithe inmheánacha airgeadais cuí, agus chuireamar chun feidhme iad, ar aon dul leis na ‘Treoirlínte maidir le Rialuithe Inmheánacha Airgeadais’ ón Rialálaí Carthanas.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartais airgeadais dhoiciméadaithe agus nósanna imeachta airgeadais doiciméadaithe

4.5 Sainaithin aon rioscaí a d’fhéadfadh dul i bhfeidhm ar do charthanas agus conas a bhainisteofar iad.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Shainaithin na hiontaobhaithe carthanais na rioscaí atá os comhair ár n-eagraíochta agus chomhaontaigh siad conas aghaidh a thabhairt orthu. (Féach na ‘Treoirlínte maidir le Bainistíocht Riosca do Charthanais’)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Plean Bainistíochta Riosca (<i>Liostaigh na miontuairiscí ábhartha uile</i>)

4.6 Déan deimhin de go bhfuil cumhdach árachais cuí leordhóthanach ag do charthanas.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Tá cumhdach árachais cuí leordhóthanach ag an gcarthanas agus athbhreithnítear gach polasaí sula ndéantar é a athnuachan gach bliain chun a chinntiú go mbíonn téarmaí an chonartha árachais á gcomhlíonadh ag an eagraíocht.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Polasaí Árachais Cóip de chomhairle ghairmiúil (má bhaineann)

**An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH
ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN**

Prionsabal 4: Rialú a Fheidmiú CAIGHDEÁIN BHREISE

4.7 Bíodh nósanna imeachta scríofa i bhfeidhm agat chun deimhin a dhéanamh de go gcomhlíonann tú gach ceanglas dlíthiúil agus rialála atá ábhartha.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

4.8 Déan deimhin de go bhfuil clár rioscaí foirmiúil i bhfeidhm agus go ndéanann do bhord athbhreithniú air go rialta.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

4.9 Déan breithniú ar chaighdeáin bhreise dea-chleachtais a ghlacadh, ar caighdeáin iad a bhaineann leis an obair ar leith a dhéanann do charthanas.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 5: Obair go hÉifeachtach **CROÍCHAIGHDEÁIN**

5.1 Sainaithe iontaobhaithe carthanais ag a bhfuil na scileanna a theastaíonn chun tabhairt faoi na nithe seo a leanas:

- aon ról ainmnithe atá leagtha amach i do dhoiciméad rialaithe; agus
- aon ról eile is cuí laistigh den bhord.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Breithnítear go rialta an raon scileanna agus taithí atá ann cheana ar an mBord iontaobhaithe agus sanntar aon ról ainmnithe do chomhaltaí boird atá cáilithe go cuí.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Cur síos ceadaithe ar ról

5.2 Tionóil cruinnithe boird go rialta. Tabhair sách fógra roimh chruinnithe agus cuir clár oibre ullmhaithe ar fáil.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Tionóltar Cruinnithe Boird go rialta agus comhaontaítear dátaí roimh ré	Sceideal na gCruinnithe Boird don bhliain
Tugann an rúnaí fógraí cruinnithe, clár oibre agus páipéir ábhartha eile do na comhaltaí boird cúig lá ar a laghad roimh chruinnithe (féach an treoir ón Rialálaí Carthanais maidir le ‘Ról an Rúnaí ar charthanais’ agus ‘Ról an Chathaoirligh ar charthanais’).	Cóip an Rúnaí de na páipéir Bhoird do gach cruinniú a tionóladh sa bhliain [Cuir Isteach Bliain].

5.3 Ba cheart na míreanna seo a leanas ar a laghad a bheith ar gach clár oibre de chuid an bhoird:

- tuairisc a thabhairt ar ghníomhaíochtaí;
- athbhreithniú a dhéanamh ar an staid airgeadais; agus
- coinbhleachtaí leasa agus dílseachta.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Bíonn na míreanna seo a leanas ar chlár oibre ár mboird i gcónaí: <ul style="list-style-type: none"> • tuairisc a thabhairt ar ghníomhaíochtaí • athbhreithniú a dhéanamh ar an staid airgeadais • coinbhleachtaí leasa agus dílseachta. 	Miontuairiscí cruinnithe agus taifid ar chinntí

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

(Féach an [‘Treoirnóta maidir le breacadh miontuairiscí’](#) ón Rialálaí Carthanas)

5.4 Déan deimhin de go bhfuil ag d'iontaobhaithe carthanais na fíorais a theastaíonn chun cinntí eolacha a dhéanamh ag cruinnithe boird agus go dtaifeadtar na cinntí sin go cruinn sna miontuairiscí.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Breacfar miontuairiscí ar chruinnithe boird agus taifeadtar gach cinneadh foirmiúil eile ón mbord mar is cuí (féach ‘Aquisín A – Miontuairiscí boird mínitheacha samplacha’ agus ‘Aquisín B – Teimpléad miontuairiscí boird’).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] <i>(Líostaigh na miontuairiscí ábhartha uile)</i> <i>(Líostaigh na tuarascálacha éagsúla a thugtar do na hiontaobhaithe carthanais e.g. cuntais bhainistíochta, etc.)</i>

5.5 Déan breithniú ar theorainneacha téarma a thabhairt isteach do d'iontaobhaithe carthanais. Moltar go gcuirfeadh siad naoi mbliana ar a mhéad isteach.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Pléitear agus comhaontaítear teorainneacha téarma cuí	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas/Nósanna Imeachta um Uainíocht Boird

5.6 Earcaigh iontaobhaithe carthanais oiriúnacha nua, de réir mar is gá, agus déan deimhin de go bhfaigheann siad ionduchtú.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Breithnítear go rialta an raon scileanna agus taithí atá ann cheana agus saináithnítear aon bhearnaí suntasacha agus líontar iad de réir mar is gá ansin (féach an ‘Treoir maidir le Pleanáil Chomharbais’ ón Rialálaí Carthanas, a mhéid a bhaineann le hearcaíocht iontaobhaithe)	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Cóip d'fhógraí ina lorgaítear daoine a bhfuil taithí shonrach acu chun fónamh mar iontaobhaithe carthanais
Pléitear agus comhaontaítear an próiseas earcaíochta agus ionduchtúcháin (féach an ‘Treoir maidir le hiontaobhaithe carthanais ionchasacha a earcú agus a ionduchtú’ ón Rialálaí Carthanas).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Beartas/Nósanna Imeachta Earcaíochta Paca ionduchtúcháin (féach ‘Seicliosta don phaca ionduchtúcháin’)

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

5.7 Déan deimhin de go dtuigeann gach duine de d'iontaobhaithe:

- an ról atá acu mar iontaobhaithe carthanais;
- doiciméad rialaithe an charthanais; agus
- an Cód seo.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Ar bhonn rialta, amharctar arís ar ár leabhar rialacha (doiciméad rialaithe) chun a chinntiú go mbíonn an bord iontaobhaithe carthanais ar an eolas faoi na cumhachtaí sonracha atá leagtha síos inár mbunreacht.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta]
Léigh agus phléigh na hiontaobhaithe carthanais uile an Cód Rialachais do Charthanais ag cruinniú de chuid Bhord an charthanais.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] Oiliúint ar an gCód Rialachais
Tuigeann gach comhalta boird na freagrachtaí dlíthiúla a bhaineann leis an ról atá acu	Féach Na dualgais dhlíthiúla atá ar iontaobhaithe carthanais

5.8 Gabh ort féin fadhbanna agus saincheistanna atá ag teacht chun cinn a réiteach a luaithe is féidir agus le barr leasa do charthanais.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Pléigh agus comhaontaigh próiseas le haghaidh déileáil le coinbhleachtaí/saincheistanna laistigh den bhord	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Beartas Casaoide Ionntaobhaithe

5.9 Ó am go chéile, athbhreithnigh an dóigh a n-oibríonn do Bhord agus déan aon fheabhsuithe a theastaíonn.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Déantar breithmheas boird ar bhonn bliantúil chun aghaidh a thabhairt ar phríomhréimsí oibre agus breithnítear agus comhaontaítear aon fheabhsuithe amach anseo.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] agus/nó Foirmeacha/tuarascálacha breithmheasa boird

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 5: Obair go héifeachtach CAIGHDEÁIN BHREISE

5.10 Déan deimhin de go seolann tú pacáí boird amach tamall dóthanach roimh ré agus go gcuireann tú gach tuarascáil agus gach páipéar míniúcháin atá ábhartha ar áireamh iontu chun cinnteoireacht eolach a chumasú.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

5.11 Déan deimhin de go bhfuil plan comharbais iontaobhaithe carthanais i bhfeidhm agat agus breithnigh conas is féidir leat éagsúlacht a uasmhéadú i measc d'iontaobhaithe carthanais.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

5.12 Cuir clár ionductúcháin cuimsitheach i bhfeidhm d'iontaobhaithe carthanais nua.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

5.13 Déan athbheithniú go rialta agus déan measúnú ar na nithe seo a leanas lena linn:

- a éifeachtaí atá do bhord ina iomláine, na sealbhóirí oifige agus na hiontaobhaithe carthanais aonair;
- an dóigh a bhfuiltear ag cloí le cód iompair an bhoird; agus
- struchtúr, méid, comhaltas agus téarmaí tagartha aon fhochoistí.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh: Fianaise ar ár ngníomhartha:

N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

5.14 Déan iniúchadh go rialta ar scileanna agus cuir oiliúint agus forbairt chuí ar fáil d'iontaobhaithe carthanais agus do bhaill foirne. Más gá, earcaigh daoine chun aon bhearnaí iniúlachta a líonadh ar bhord do charthanais.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

Prionsabal 6: Bheith Cuntasach **CROÍCHAIGHDEÁIN**

6.1 Déan deimhin de go bhfuil ainm agus Uimhir Charthanais Chláraithe do charthanais ar taispeáint ar d'ábhair scríofa uile, lena n-áirítear:

- do shuíomh Gréasáin;
- d'ardáin mheán sóisialta; agus
- do chumarsáidí ríomhphoist.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Tá ainm ár gcarthanais agus ár nUimhir Charthanais Chláraithe, mar atá ar an gClár Carthanas, ar taispeáint go soiléir ar gach ceann dár n-ábhair scríofa, lena n-áirítear ár suíomh Gréasáin, ár n-ardáin mheán sóisialta agus ár gcumarsáidí ríomhphoist. Déanann an bord iontaobhaithe carthanais faireachán air sin ar bhonn rialta.	Féach ár suíomh Gréasáin/ár leathanach ar Facebook. Ríomhphoist shamplacha Litreacha samplacha

6.2 Sainaithe do leas-sealbhóirí agus cinn conas a dhéanfaidh tú cumarsáid leo.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Comhaontaítear ár nósanna imeachta maidir le cumarsáidí agus cuirtear chun feidhme iad (féach an 'Treoir maidir le Cumarsáidí Carthanais' ón Rialálaí Carthanas).	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] (<i>Liostaigh na miontuairiscí ábhartha uile</i>) Tuarascáil Bhliantúil Nuachtlitreacha
Pléadh agus comhaontaíodh cé na tairbhíthe agus na príomhleas-sealbhóirí atá againn	Miontuairiscí <i>agus/nó</i> liosta leas-sealbhóirí

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

6.3 Cinn cé acu a thabharfaidh nó nach dtabharfaidh tú ról do do leas-sealbhóirí san obair seo a leanas agus conas a dhéanfaidh tú amhlaidh:

- pleanáil;
- cinnteoireacht; agus
- próisis athbheithniúcháin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Déanaimid óstáil nó freastal ar sheimineáir ábhartha/ócáidí líonraithe ábhartha. Díospóireacht/cruinniú le leas-sealbhóirí	Sceideal ócáidí/bileoga freastail

6.4 Déan deimhin de go bhfuil nós imeachta i bhfeidhm agat le haghaidh déileáil leis na nithe seo a leanas:

- ceisteanna;
- tuairimí; agus
- gearáin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Comhaontaítear ár mbeartas/ár nósanna imeachta gearáin agus aiseolais agus doiciméadaítear agus cuirtear in iúl iad.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] (<i>Liostaigh na miontuairiscí ábhartha uile</i>) Beartas gearáin/nósanna imeachta doiciméadaithe [Ainm an Charthanais]. Taifead ar an aiseolas gaolmhar ar fad

6.5 Cloígh le ceanglais tuairiscithe gach duine de do mhaoinitheoirí poiblí agus príobháideacha agus de do dheontóirí poiblí agus príobháideacha.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
Pléimid na ceanglais shonracha maidir le comhlíonadh agus tuairisciú arna leagan síos ag maoinitheoirí agus sintiúsóirí.	Miontuairiscí an Chruinnithe dar dáta [Cuir Isteach Dáta] (<i>Liostaigh na miontuairiscí ábhartha uile</i>) Comhaontuithe Seirbhíse

An Fhoirm um Chomhlíonadh an Chóid Rialachais do Charthanais a Thaifeadadh – LEAGAN SAMPLACH ATÁ DÍRITHE AR CHARTHANAIS BHEAGA ATÁ COMHDHÉANTA D'OIBRITHE DEONACHA AMHÁIN

Prionsabal 6: Bheith Cuntasach CAIGHDEÁIN BHREISE

6.6 Táirg cuntais airgeadais neamhghiorraithe (iomlána) agus déan deimhin de go bhfuil na cuntais sin agus tuarascáil bhliantúil do charthanais ar fáil go forleathan agus go bhfuil rochtain éasca ag gach duine orthu.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

6.7 Déan deimhin de gur nithe atá luaite go poiblí iad na cóid agus na caighdeáin chleachtas uile a ghlacann do charthanas.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

6.8 Déan athbheithniú go rialta ar aon ghearáin a fhaigheann do charthanas agus déan gníomh chun feabhas a chur ar chleachtas eagrúcháin.

Na gníomhartha a dhéanann ár gcarthanas chun na caighdeáin a chomhlíonadh:	Fianaise ar ár ngníomhartha:
N/B - Is eagraíocht neamhchasta é ár gcarthanas	

Uimhir Thagartha an Doiciméid: CE FRM 8.2.1 002 Rev 000

Feabhra 2021

www.charitiesregulator.ie

© An Rialálaí Carthanas 2018